

Aan de Minister voor Rechtsbescherming

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Turfmarkt 147
2511 DP Den Haag
Postbus 20301
2500 EH Den Haag
www.rijksoverhe d.nl/jenv

nota

TK-brief consultatie en appreciatie amendementen bij
wetsvoorstel wijziging Wsnp (35 915)

Datum
19 oktober 2022

Ons kenmerk
4266469

Dossinummer
2756528

1. Aanleiding

Op 8 juni jl. is de plenaire behandeling van het wetsvoorstel tot wijziging van de wettelijke schuldsaneringsregeling natuurlijke personen – Wsnp – aangehouden om de praktijk te kunnen consulteren over 5 ingediende amendementen en 2 aangekondigde moties. De consultatiereacties zijn verwerkt in een brief aan de TK, waarin ook een appreciatie op de betreffende amendementen is opgenomen. De voortzetting van het debat staat vooralsnog voor week 50 op de lange termijn agenda van de TK.

2. Geadviseerd besluit

U wordt gevraagd in te stemmen met de brief en het versturen ervan aan de TK voor de begrotingsbehandeling.

3. Kernpunten

Consultatie

- Er is van 23 juni tot 15 augustus 2022 geconsulteerd over de volgende 5 amendementen:
 - Amendement nr. 9 Van Nispen (SP) – **beleggen schuldenbewind bij bewindvoerders in dienst van de gemeente i.p.v. particuliere bewindvoerders.**
 - Amendementen nrs. 12 en 13 Kathmann (PvdA) – **verkorting duur Wsnp-traject.** Een Wsnp-traject:
 - o gaat anderhalf jaar duren – in plaats van de huidige drie jaar, en
 - o daarbij begint men te tellen vanaf het moment dat het buitengerechtelijke schuldhulpverleningstraject dat altijd vooraf gaat aan de Wsnp, van start gaat – in plaats van vanaf het moment dat de rechter positief beslist op een verzoek van de schuldenaar om toegelaten te worden tot de Wsnp.
 - Amendementen nrs. 14 en 15 Kat (D66), Ceder (CU) en Maatoug (GL) – **verlaging toelatingsdrempel:**
 - o De toelatingsgrond inhoudende dat er een verklaring moet worden overgelegd waaruit blijkt dat het niet mogelijk is om in een buitengerechtelijk schuldhulpverleningstraject tot een oplossing voor de schulden te komen, wordt verduidelijkt. Het is niet steeds nodig om een poging te doen tot het treffen van een schuldregeling. Als op voorhand

- duidelijk is dat dit niet zal lukken, moet de schuldenaar direct de genoemde verklaring kunnen krijgen en kunnen doorstromen naar de Wsnp.
- De afwijzingsgrond inhoudende dat een schuldenaar niet kan worden toegelaten tot een Wsnp-traject als hij in de afgelopen tien jaar al eens eerder in een dergelijk traject heeft gezeten, wordt aangepast. De tienjaartermijn wordt een termijn van drie jaar en de rechter kan hier bij schrijvende gevallen van afwijken.
 - Ook is om een reactie gevraagd betreffende de volgende twee aangekondigde moties:
 - Motie Ceder (CU) – **Structurele ondersteuning Wsnp-bewindvoerder bij het opstellen van een toelatingsverzoek**: burgers die daar niet zelf toe in staat zijn, moeten begeleiding kunnen krijgen van een Wsnp-bewindvoerder bij het opstellen van een verzoek tot toelating tot de Wsnp.
 - Motie Ceder (CU) – **Extra ondersteuning tijdens het Wsnp-traject**: burgers moeten tijdens en na het Wsnp-traject ondersteuning kunnen krijgen, bijvoorbeeld bij het leren beheren van hun budget.
 - Van de 35 organisaties die zijn aangeschreven, hebben er 16 inhoudelijk gereageerd, waaronder de Commissie insolventierecht, de VNG, de Nvvk, de Raad voor de rechtspraak, Bureau Wsnp, BBW, en de Nederlandse orde van advocaten.
 - In de brief wordt de TK achtereenvolgens ingelicht over:
 - a. de reacties van de respondenten op hoofdlijnen naar aanleiding van de adviesaanvraag;
 - b. de reacties per amendement en aangekondigde motie, en
 - c. uw appreciatie van de amendementen.
 - In een bijlage bij de brief wordt kort beschreven wat het wetsvoorstel, de ingediende amendementen en de mogelijke moties inhouden en is een lijst van de respondenten opgenomen.

NB. Het is duidelijk dat alle partijen zich zorgen maken om mensen met problematische schulden. Het wetsvoorstel en de amendementen zien op het sluitstuk van de schuldhulp, de Wsnp. Voor het voortraject is de Minister voor Armoedebeleid, Participatie en Pensioenen beleidsverantwoordelijk en de gemeenten voor de uitvoering. Gemeenten hebben beleidsvrijheid in hoe zij schuldhulp verlenen en daar bestaan grote verschillen tussen, terwijl de Wsnp overal hetzelfde door de rechters en Wsnp-bewindvoerders wordt uitgevoerd.

Weergave uitkomsten consultatie:

- Over de binnengekomen reacties wordt in de brief – kort gezegd – het volgende vermeld:
 - Alle respondenten steunen de ambitie van het kabinet en de TK om te komen tot een meer doeltreffende en duurzame oplossing voor mensen met problematische schulden. Dit doel kan volgens de respondenten echter vooral bereikt worden door het buitengerechtelijke schuldhulpverleningstraject te verbeteren. Daartoe worden verschillende suggesties gedaan, die overigens deels ook al zijn/of nog worden opgepakt:
 - door u, met o.a. Wet kwaliteit incassodienstverlening en het wetsvoorstel opleggen betalingsregeling door de rechter in het kader van schulden klein houden, en
 - door de MAPP, in haar brief van 12 juli jl. betreffende de aanpak van het kabinet in het kader van geldzorgen, armoede en schulden, o.a.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Datum
19 oktober 2022

Ons kenmerk
4266469

vroegsignalering, ondersteunen naar schuldhulpverlening en stimuleren saneringskredieten.

- Amendement nr. 9 gaat over schuldenbewind en niet specifiek over de Wsnp. Het draagt volgens respondenten niet bij aan een verbetering van het schuldenbewind en dus ook niet van de schuldenaanpak. Er worden door respondenten wel verschillende andere suggesties gedaan om het schuldenbewind te verbeteren.
- Meerdere respondenten merken op dat bij met name de amendementen nrs. 12 en 13 vooral de nadruk lijkt te liggen op een snelle kwijtschelding van schulden in plaats van op het zoveel mogelijk treffen van een schuldregeling waarbij ook de belangen van de schuldeisers worden betrokken. De schuldeiser van vandaag kan bij veelvuldig moeten kwijtschelden van schulden de schuldenaar van morgen zijn. Dit zou als – onbedoeld en ongewenst – effect kunnen hebben dat het draagvlak onder de schuldeisers voor de schuldenaanpak afneemt en dat het vinden van een duurzame schuldoplossing voor de schuldenaar juist moeilijker wordt. Ook zou dit bijvoorbeeld kunnen leiden tot hogere tarieven voor consumptief krediet – dat wil zeggen aankopen op afbetaling. Deze amendementen worden daarom door de meeste respondenten niet gesteund.
- Volgens verschillende respondenten leidt de huidige Wsnp al tot een doeltreffende en duurzame oplossing voor mensen met problematische schulden. Er is echter al langer sprake van een terugloop in de doorstroom van de buitengerechtelijke schuldhulpverlening naar de Wsnp. Er is steun bij de respondenten voor het wetsvoorstel, omdat dit bijdraagt aan een oplossing voor dit probleem. De amendementen nrs. 14 en 15 zouden hier verder aan kunnen bijdragen, mits de daarin voorgestelde wijzigingsbepalingen nog worden aangescherpt. Deze amendementen krijgen daarom steun van meerdere respondenten.
- De aangekondigde moties worden door alle respondenten die daarop ingaan, ondersteund.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Datum
19 oktober 2022

Ons kenmerk
4266469

Uw appreciaties van de amendementen

- In de brief vermeldt u – kort gezegd – dat u mede naar aanleiding van de reacties van de respondenten op de amendementen en de aangekondigde moties tot de volgende conclusie komt:
 - U ontraadt de amendementen nrs. 9, 12 en 13 betreffende respectievelijk het schuldenbewind en de verkorting van de duur van een Wsnp-traject. Daarbij geeft u tevens aan dat de door respondenten gedane alternatieve suggesties om het schuldenbewind te verbeteren, door u en de MAPP zullen worden meegenomen in een lopend traject waarover u de Kamer recent hebt geïnformeerd bij brief van 4 oktober jl.: het verkennen van verschillende stappen om uitvoering te geven aan het voornemen strengere eisen te stellen aan beschermingsbewindvoerders, zoals verwoord in het coalitieakkoord (Kamerstukken II 2021-2022, 24515, nr. 649). In geval van amendement nr. 13 geeft u een alternatief in overweging, waarbij u het oordeel aan de Kamer zou kunnen laten. Het gaat dan om de regeling dat, als er in een buitengerechtig schuldhelpverleningstraject al sprake is geweest van een periode waarin al geld is opgebracht en gereserveerd om de schuldeisers van een betaling te kunnen voorzien, die periode kan worden afgetrokken van de duur van het Wsnp-traject.
 - U ontraadt de amendementen nrs. 14 en 15 betreffende de verlaging van de toelatingsdrempel in de *huidige* vorm. Tevens geeft u aan dat wanneer deze amendementen zouden worden aangepast overeenkomstig de in de

brief beschreven lijn, u deze amendementen oordeel Kamer kunt geven. Het gaat dan – in nr. 14 – om beter tot uitdrukking te brengen dat het er uitsluitend om gaat dat de schuldenaar zo snel mogelijk wordt doorverwezen naar de Wsnp als duidelijk is dat het beproeven van een buitengerechtelijke schuldregeling geen oplossing gaat bieden. En om het – in nr. 15 – onderbrengen van de voorgestelde wijziging in het juiste artikellid.

- Bij de aangekondigde motie over het proefproject geeft u aan dat er een evaluatie plaatsvindt en dat u de Kamer over de uitkomsten daarvan informeert en dan wordt bezien of een structurele voorziening wenselijk is. Wat betreft de andere motie verwijst u naar de al aangekondigde maatregelen in de brief van MAPP van 12 juli jl. betreffende de aanpak van het kabinet in het kader van geldzorgen, armoede en schulden.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Datum
19 oktober 2022

Ons kenmerk
4266469

4. Toelichting

4.1 Politieke context

Schulden is op dit moment een zeer actueel onderwerp: denk aan de inflatie, de energiecrisis, maar ook aan zzp-ers die hun coronasteun niet terug kunnen betalen. Waar MAPP binnen het kabinet de trekkersrol heeft voor de problematische schulden, bent u aan zet voor de gewone schuldenproblematiek en de algemeen geldende regels, maar ook voor het faillissementsrecht.

In het coalitieakkoord staat: “We verkorten de duur van schuldhulptrajecten en verbeteren de toegang tot de Wet schuldsanering natuurlijke personen. We lossen probleemschulden sneller op onder meer door meer mogelijkheden te bieden om tot een schuldregeling te komen.” En: “We zetten de brede armoede- en schuldenaanpak met volle kracht door.” Met het voorliggende wetsvoorstel wordt hieraan mede uitvoering gegeven.

4.2 Financiële overwegingen

- Als de amendementen nrs. 14 en 15 worden aangenomen al dan niet in de voorgestelde aangepaste vorm, dan zal dit gevolgen hebben voor de instroom in de Wsnp. We verwachten dat het niet meteen tot een toeloop zal leiden, omdat de eisen binnen de Wsnp strikt zijn en mensen bereid moeten zijn, al is het tijdelijk, om daaraan te voldoen.
- Momenteel is er nog een overschot op het budget voor de Wsnp op de begroting van JenV: daaruit zou een verdubbeling van het aantal zaken per jaar van 2000 naar 4000 betaald kunnen worden.
- Zou het leiden tot een nog grotere toename, denk aan naar de 6000 tot 8000 zaken, dan zullen er structurele middelen voor niet alleen de Wsnp-bewindvoerders, maar ook Bureau Wsnp en de rechtspraak moeten worden geregeld.
- Vooralsnog zijn er geen signalen dat deze aantallen gehaald worden bij wijziging van de wet.

4.3 Krachtenveld

Een meerderheid van de TK wil duidelijk zien dat er voortgang wordt geboekt met de verbetering van de problematische schuldenaanpak. Uit de consultatie blijkt echter dat volgens respondenten de amendementen nrs. 9, 12 en 13 hier niet aan bijdragen of zelfs een averechts effect kunnen hebben.

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing, alles uit de nota wordt openbaar. De brief wordt vanuit JenV aan het parlement gezonden. De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

**Directie Wetgeving en
Juridische Zaken**
Sector Privaatrecht

Bijlagen:

- TK-brief met bijlage;
- 16 consultatiereacties (Commissie insolventierecht, LOSR, NVVK, VNG, Rvdr, NOvA, Bureau Wsnp, BBW, VNO-NCW, NVB, SNG, LCR, Horus, NBPB, NBBI, LOBCM).

Datum
19 oktober 2022

Ons kenmerk
4266469